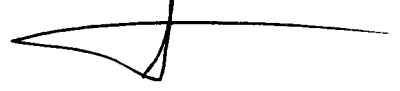

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı *Nureddin NİBATİ* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

18 Kasım 2021 tarihinde Merkez Bankası'nın son faiz kararını açıklamadan önce piyasalarda oldukça kuşkulu hareketler yaşanmıştır. Bu tarihte Türk lirası önemli oranda değer kaybetmiş, ancak bu değer yitimi öncesinde piyasada spekülasyona işaret eden önemli göstergeler ortaya çıkmıştır.

Merkez Bankası'nın 100 baz puanlık faiz kararının ardından dolar/TL yukarı yönlü hareketlenmiş, karar öncesi 10,55 civarında seyreden dolar kuru, faiz kararı sonrası 11,30'u görmüştür. Karar öncesi bir saat içinde ise dolar kuru 10 lira 48'e kadar gerilemiştir.

1 Kasım 2021 tarihinde 9,55 TL civarında seyreden dolar, bu tarihten sadece 17 gün sonra tarihi zirveyi görmüştür. Özellikle 17 Kasım 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı ve AKP' Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin grup toplantısında faiz konusunda yaptığı açıklamalar piyasalarda tedirginliğe yol açmış bu açıklamaların sonrasındaki 24 saatte ise döviz kurunda ciddi dalgalanmalar yaşanmıştır.

Aynı dalgalanmalar 22-23 Kasım tarihlerinde de yaşanarak döviz Türk lirası karşısında Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyelerine çıkmıştır. Bu gelişmeler üzerine Merkez Bankası tarafından döviz açıklaması yapılmış bu açıklamada "Döviz kurları, serbest piyasa dinamiklerince arz ve talep koşullarınca belirlenmektedir. Döviz piyasalarında gerçekçi olmayan ve iktisadi temellerden tamamen uzak, sağlıksız fiyat oluşumları gözlemlenmektedir."

58035

denilerek önergemizde ifade ettiğimiz spekülâtif hareketleri doğrulayıcı bir noktaya işaret edilmiştir. Ancak bunlara karşı ilgili kurumların hangi önlemleri aldıkları ya da ne gibi adımlar attıkları konusunda kamuoyu bilgilendirilmemiş, “dalgalı kur rejimi altında kur seviyesine ilişkin bir taahhüdü yoktur.” denilerek piyasa koşullarına adeta teslim olunduğu izlenimi oluşmuştur.

Buna göre;

- 1- Merkez Bankası'nın 18 Kasım 2021 tarihli faiz kararını 5 dakika gecikerek açıklanmasının nedeni nedir? Cumhuriyet tarihinde Merkez Bankası faiz kararlarının açıklanmasının gecikmesi olayı daha önce yaşanmış mıdır?
- 2- Faiz kararının geç açıklanmasının sıradan bir olay olmadığı ve öncesinde yaşanan dalgalanmalar dikkate alınarak konuyla ilgili bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 3- Faiz kararının açıklanacağı 18 Kasım 2021 tarihinde saat 12.20 ile 14.20 arasındaki 2 saat içinde yaşanan dalgalanmanın sebepleri nelerdir?
- 4- Karar öncesinde piyasadaki para hareketleri izlenmiş midir? Piyasada spekülâtif hareketler yapıldığı yönündeki iddiaları destekleyen verilere ulaşılmış mıdır?
- 5- Aynı gün piyasada 100 bin dolar üzerinde yapılan işlemler izlenmiş midir? Bu işlemlerde dikkati çeken hareketler olmuş mudur?
- 6- Para Politikası Kurulu kararından bir saat önce, kurda görülen bu sıra dışı hareketin arkasında kimler vardır? Bu bir saat içerisinde piyasada doların bu denli düşmesinin spekülasyona dayandığı iddiaları doğru mudur?
- 7- Faiz kararı öncesindeki gün Cumhurbaşkanının faiz hakkındaki açıklamalarına rağmen ve piyasa 100 baz puan faiz indirimini fiyatlamışken, ‘Faiz indirim olmayacak, pas geçilecek’ ya da ‘Faiz artırımı olacak’ şeklinde spekülasyonlar yapıldığı iddiaları araştırılmakta mıdır? Bu iddialarla piyasalarda spekülasyon yapılmış mıdır? Yapıldıysa bunu yapan kişi ya da kurumlar hangileridir?
- 8- 23 Kasım 2021 tarihinde piyasalarda yaşanan panik ve dalgalanmalar Merkez Bankası açıklamasında da teyit edildiği üzere “gerçekçi olmayan ve iktisadi temellerden tamamen uzak” olduğu halde, ilgili kurumlar bu konuda herhangi bir iş ve işlem yapmış mıdır? Bu süreçte spekülâtif para hareketleri takip edilmiş midir? Takip edildiyse yapılan tespitler nelerdir?